

Wyniki sondażu przeprowadzonego wśród mieszkańców Torunia oraz organizacji pozarządowych z województwa kujawsko-pomorskiego dotyczącego zaangażowania oraz opinii na temat konsultacji społecznych.

**Badanie przeprowadzono w ramach uczestnictwa w akcji
*Masz Głos Masz Wybór.***

Anna Kaźmierczak

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

- Ankiety zostały przeprowadzone wśród 176 mieszkańców Torunia. Zbierane były podczas jednego z wykładów prowadzonych dla studentów UTW, w trakcie organizowanej przez Ośrodek Tłok akcji „Kabina Wolności” oraz na terenie Starego Miasta wśród przechodniów.
- W sondażu uczestniczyło 113 kobiet oraz 63 mężczyzn.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

Czy mieszkańcy chcą wpływać na decyzje podejmowane przez władze miasta?		
	Liczba	% z ogółu
trudno powiedzieć	9	5,11%
zdecydowanie nie	15	8,52%
raczej nie	32	18,18%
raczej tak	60	34,09%
zdecydowanie tak	60	34,09%

-wskazania na raczej tak i zdecydowanie tak stanowiły około 69% wszystkich odpowiedzi,

-18,18% ankietowanych stwierdziło że raczej nie odczuwa potrzeby wpływania na władze,

-niecałe 9% mieszkańców zdecydowanie nie jest zainteresowanych udziałem w tworzeniu polityki lokalnej

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

• **Przyczyny braku chęci wpływania na decyzje władz:**

Opinie:

- „Władze stanowią reprezentację wybraną przez mieszkańców, więc oni sami powinni podejmować właściwe decyzje”;
- „doraźny udział w sprawach miasta nie wywoła żadnych zmian”;
- „Władze nie biorą pod uwagę głosu mieszkańców”;
- „zbyt duża liczba opinii (często sprzecznych) może utrudnić Władzom podejmowanie decyzji”.

Postawy:

- odczucie braku wystarczających kompetencji do wypowiedzania się w kwestiach ważnych dla miasta;
- brak zainteresowania sprawami miasta/ brak potrzeby angażowania się w sprawy miasta;
- brak czasu na dodatkową aktywność społeczną/ inne problemy
- zadowolenie z dotychczasowych wprowadzonych w życie działań Władz, co skutkuje ufnością w podejmowane decyzje.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

- **Przyczyny chęci wpływania na decyzje władz:**
 - poczucie integralnej więzi z miastem („jestem mieszkańcem, więc chcę wpływać na kształt miasta);
 - zainteresowanie polityką lokalną, kwestiami miasta;
 - zwiększenie świadomości mieszkańców względem ich problemów i potrzeb;
 - niezadowolenie z dotychczasowych wprowadzonych w życie działań i decyzji Władz (lub ich części);
 - przeświadczenie, że mieszkańcy powinni decydować o tym w jaki sposób są wydawane ich pieniądze.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

Czy mieszkańcy spotkali się z pojęciem konsultacji społecznych?		
	Liczba	% z ogółu
tak	122	69,32%
nie	54	30,68%

- większość mieszkańców (prawie 70%) stwierdziła że zna lub słyszała kiedyś o pojęciu konsultacji społecznych
- około 30% ankietowanych nigdy się z nim nie spotkało.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

- **Wśród osób, które spotkały się z pojęciem blisko 19% nie potrafiło wskazać okoliczności w jakich miało to miejsce.**
- **Wśród osób, które udzieliły odpowiedzi pojawiły się następujące wskazania:**
 - media (prasa, telewizja, radio, Internet)- często były to media lokalne
 - plakaty na słupach ogłoszeniowych
 - spotkania prezydenta z mieszkańcami
 - zebrania dzielnicowe
 - praca
 - w wyniku kontaktu z toruńskimi organizacjami pozarządowymi
 - spotkania towarzyskie
 - w szkole w trakcie lekcji WOS (specjalne zajęcia poświęcone konsultacjom)

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

Czy mieszkańcy brali udział w konsultacjach?		
	Liczba	% tych, którzy zadeklarowali znajomość pojęcia
tak	32	26,23%
nie	90	73,77%

- pytanie dotyczące udziału w konsultacjach zostało zadane tej grupie ankietowanych, która zadeklarowała znajomość pojęcia
- ponad 70% ankietowanych nigdy nie brało w nich udziału
- swoje uczestnictwo zadeklarowało ponad 26 % badanych.
- sprzeczność z opinią dotyczącą chęci wpływania na decyzje władz.
- brak przełożenia deklaracji na realne uczestnictwo w społecznym życiu miasta
- wyniki dotyczące uczestnictwa mogą być również zawyżone (złe rozumienie samego pojęcia, świadome udzielenie nieprawdziwej odpowiedzi, w celu wywarcia wrażenia bycia konsekwentnym w stosunku do wcześniejszych odpowiedzi)

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

- **W odpowiedzi na pytanie w jakich konsultacjach brali udział mieszkańcy uzyskano poniższe wskazania:**
 - budżet partycypacyjny (zdecydowana większość odpowiedzi)
 - konsultacje dotyczące zagospodarowania określonej przestrzeni miasta (np. Plac Rapackiego, Bydgoskie Przedmieście)
 - konsultacje dotyczące komunikacji miejskiej
- **Niewielki procent wskazuje na nieprawidłową interpretację pojęcia konsultacji społecznych, ponieważ respondenci wskazywali na spotkania z Posłami oraz Radnymi.**

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

- **Powody udziału w konsultacjach:**
 - z ciekawości dotyczącej nowych rozwiązań, które zostaną zaproponowane;
 - w celu wyrażenia swoich poglądów w danej kwestii, a tym samym ukierunkowania decyzji Władz;
 - z powodu chęci współdecydowania o wydatkach miasta;
 - w celu zwiększenia swojej wiedzy na temat kwestii lokalnych;
 - z powodu chęci wpływania na wygląd miasta (zwłaszcza miejsca zamieszkania);
 - ze względu na fakt, że mieszkańcy potrafią lepiej opisać i wyrazić swoje potrzeby.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OCZACH MIESZKAŃCÓW TORUNIA

- **Powody rezygnacji z udziału w konsultacjach:**
 - brak czasu, częste wyjazdy, kolidowanie terminów
 - zbyt słaba informacja o konsultacjach lub jej brak/ brak wiedzy że są aktualnie prowadzone
 - brak zainteresowania daną kwestią/ brak potrzeby udziału
 - podeszły wiek (trudności w fizycznym udziale ale i poczucie że nie wniosłoby się nic istotnego)
 - trudności zdrowotne
 - przekonanie że jeden głos nic nie znaczy i nie wpłynie na decyzje władz
 - brak wystarczających kompetencji do wypowiedzania się
 - zbyt słaba zachęta ze strony miasta
 - zadowolenie z działań władz a tym samym brak potrzeby interweniowania

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

- Ankiety zostały przeprowadzone wśród 64 organizacji pozarządowych z województwa kujawsko-pomorskiego.
- Zbierane były w trakcie Wojewódzkiego Forum Organizacji Pozarządowych w Grudziądzu, jednego ze szkoleń organizowanych przez Ośrodek Tłok, rozsyłane za pomocą newslettera stowarzyszenia oraz zamieszczone na stronie www.orbitorun.pl.
- W formie elektronicznej otrzymano zwrot jedynie 3 ankiet.
- Docelowo badanie miało dotyczyć głównie organizacji toruńskich jednak ze względu na znikomą liczbę odpowiedzi (13 ankiet z Torunia) zdecydowano się przedstawić również ogólne wyniki.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

Czy organizacje odczuwają możliwość wpływania na decyzje władz miasta/gminy?		
	Liczba	% z ogółu
trudno powiedzieć	8	12,50%
zdecydowanie nie	17	26,56%
raczej nie	28	43,75%
raczej tak	5	7,81%
zdecydowanie tak	6	9,38%

-przewaga stwierdzeń że organizacje zdecydowanie lub raczej nie odczuwają możliwości wpływania na decyzje władz obszaru, w którym działają. Takiej odpowiedzi udzieliło ponad 50% ankietowanych.

- organizacji, które odczuwają taką możliwość było ok. 39 %.

- niecałe 10% organizacji nie potrafiło jednoznacznie udzielić odpowiedzi na powyższe pytanie.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

- **Ankietowani, którzy wskazali że odczuwają możliwość wpływania na decyzje władz swoje stanowisko argumentowali następująco:**
 - organizacje posiadają jasny i pełny dostęp do informacji
 - organizacje mogą przedstawiać władzom swoje uwagi, pomysły
 - władze rozumieją problemy i potrzeby organizacji
 - organizacje zapraszane są do współdecydowania o kształcie powstających projektów ustaw
 - dzięki możliwości organizowania akcji społecznych
 - dzięki RDPP oraz radzie ds. konsultacji.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

- **Respondenci, którzy nie odczuwają możliwości wpływania na decyzje swoich lokalnych władz, stwierdzili że dzieje się to z następujących powodów:**
 - postulaty NGO nie są uwzględniane a III sektor jest marginalizowany
 - nadal zbyt duża niechęć urzędów do współpracy
 - brak przepływu wiadomości/ zbyt słaba informacja o konsultacjach
 - brak wpływów, znajomości.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

Czy w mieście/gminie prowadzone są konsultacje społeczne		
	Liczba	% z ogółu
tak	53	82,81%
nie	11	17,19%

Jak wynika z powyższych deklaracji 82,81% organizacji stwierdziło że w ich mieście/gminie przeprowadzane są konsultacje społeczne.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

- **Czego dotyczą konsultacje?**

- strategię rozwoju gminy/miasta
- zagospodarowanie przestrzeni
- rozwój kultury, turystyki
- programy współpracy z NGO
- programy dotyczące usuwania azbestu
- programy na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. osób niepełnosprawnych)
- budżet partycypacyjny
- projekty dotyczące komunikacji miejskiej.

- różne obszary
- zebrania wiejskie
- nie wiem
- wszelkie sprawy związane ze sprawami społecznymi.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

Czy organizacje czują się dostatecznie poinformowane o przeprowadzanych konsultacjach ?		
	Liczba	% z ogółu
trudno powiedzieć	6	11,32%
zdecydowanie nie	9	16,98%
raczej nie	12	22,64%
raczej tak	21	39,62%
zdecydowanie tak	5	9,43%

Niemal 50 % organizacji wyraziło poczucie dostatecznego poinformowania o prowadzonych konsultacjach. Odmiennego zdania było około 40% respondentów.

Ponad 11% ankietowanych nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

- **Drogi uzyskiwania informacji o konsultacjach**
 - podczas obrad gminy
 - Internet (BIP, strona urzędu, strony poświęcone NGO)
 - prasa
 - kontakty osobiste
 - poczta mailowa, tradycyjna
 - prasa lokalna
 - tablice ogłoszeń
 - usługa sms.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

Czy w mieście/gminie prowadzone są konsultacje społeczne		
	Liczba	% z ogółu
tak	53	82,81%
nie	11	17,19%

W oparciu o wypowiedzi respondentów, poziom udziału organizacji w konsultacjach plasuje się na poziomie ponad 70%. Jest to wynik bardzo wysoki i może on znacznie odbiegać od rzeczywistego udziału organizacji w omawianym zagadnieniu a wynikać jedynie z ich deklaracji.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

- **Motywy udziału w konsultacjach:**

- „jest to istotne”;
- chęć wpływania na kształt zapisów zawartych w dokumentach strategicznych;
- chęć wpływania na kształt miasta;
- chęć reprezentowania środowiska lokalnego;
- chęć posiadania wiedzy na temat tego, co dzieje się w mieście/gminie
- korzystanie z możliwości proponowania zmian.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

- **Motywy rezygnacji z udziału w konsultacjach:**
 - brak informacji o prowadzonych konsultacjach;
 - brak potrzeby uczestnictwa w procesie;
 - konsultowane zagadnienia nie pokrywają się z obszarem działań organizacji;
 - zbyt krótki okres funkcjonowania organizacji;
 - brak możliwości czasowych.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI

Forma konsultacji	liczba wskazań
spotkania konsultacyjne	25
dyżury konsultacyjne	5
otwarty nabór projektów	5
spacery badawcze	7
konsultacje internetowe	17
badania ankietowe	14
badania fokusowe	4

Formami konsultacji, z jakich organizacje korzystają najchętniej to spotkania konsultacyjne, konsultacje internetowe oraz w nieco mniejszym stopniu badania ankietowe.

Wybór spotkań jako formy z której NGO korzystają najchętniej wynikać może z możliwości bezpośredniej wymiany poglądów, pomysłów, zarówno z innymi uczestnikami konsultacji, jak i z urzędnikami.

Konsultacje internetowe, jako druga najczęściej wybierana forma, swoją popularność zawdzięczać mogą wygodzie jaka się z nią wiąże.

Najmniej popularną formę stanowią badania fokusowe, co wynikać może jednak z dość rzadkiego stosowania tej formy konsultacji.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI - TORUŃ

• Odczuwanie możliwości wpływania na decyzje

Władz miasta :

- 3 NGO zdecydowanie odczuwają taką możliwość;
- 4 NGO raczej odczuwają taką możliwość;
- 5 NGO raczej nie odczuwa możliwości wpływu;
- żadna z organizacji nie wskazała, że zdecydowanie nie odczuwa możliwości wpływu;
- 1 NGO nie miała zdania na ten temat.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI - TORUŃ

- Organizacje, które uznały, że mają wpływ na decyzje Władz podkreślały to jasnym i pełnym dostępem do informacji oraz dużym wpływem miejskiej RDPP.
- Te, które takiego wpływu nie odczuły, wskazywały na brak brania pod uwagę opinii lokalnych organizacji.
- Jedna z toruńskich organizacji wskazała, że w jej mieście nie są prowadzone konsultacje, pozostałe 12 posiadało wiedzę na temat tego, że owe konsultacje społeczne są prowadzone.
- Wskazywana tematyka konsultacji: program współpracy z NGO oraz budżet partycypacyjny (w mniejszym stopniu ogólne wskazania- projekty dotyczące zagospodarowania przestrzeni, spraw społecznych)

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI - TORUŃ

- **Odpowiedzi dotyczące satysfakcji z poziomu informowania o prowadzonych konsultacjach:**
 - zdecydowanie tak- 1 NGO;
 - raczej tak- 8 NGO;
 - raczej nie- 1 NGO;
 - zdecydowanie nie- 1 NGO;
 - trudno powiedzieć- 1 NGO.
- **Sposoby pozyskiwania informacji o nadchodzących konsultacjach :**
 - Internet (BIP, strona urzędu);
 - poczta elektroniczna i tradycyjna;
 - portale orbi-torun, ngo.pl.

KONSULTACJE SPOŁECZNE W OPINII ORGANIZACJI - TORUŃ

- Z 12 organizacji aż 8, zadeklarowało udział w konsultacjach. Umotywowowała go tylko jedna NGO podkreślając możliwość wpływania na działania Władz.
- Te, które w konsultacjach nie uczestniczą, wskazały na brak czasu oraz na brak wiedzy o planowanych spotkaniach.
- Na udział w spotkaniach konsultacyjnych wskazało 5 organizacji, spacerach badawczych - 1, konsultacjach internetowych - 4, badaniach ankietowych - 2. Żadna z organizacji nie wskazała na dyżury konsultacyjne, otwarte nabory projektów i badania fokusowe.